

Lausuntopyyntö Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen sammutusvesisuunnitelmasta

Tekninen lautakunta 17.03.2026 § 23

Valmistelija

yhdyskuntatekniikan päällikkö julia.pulkkinen@karkola.fi 044-770 2080

Pelastuslain 30 §:n 1 momentin mukaan pelastuslaitoksen tulee tehdä suunnitelma sammutusveden hankinnasta ja toimittamisesta (sammutusvesisuunnitelma) yhteistyössä hyvinvointialueeseen kuuluvien kuntien ja hyvinvointialueiden alueella sijaitsevien vesihuoltolaitosten kanssa. Sammutusvesisuunnitelma tulee laatia niin, että sammutusveden hankinta ja toimittaminen vastaavat pelastustoimen palvelutasopäätöksessä määritellyjä onnettomuusuhkia.

Kuntien on pelastuslain 30 §:n 2 momentin mukaan huolehdittava alueellaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Tämä tulee huomioida vesihuollon kehittämisen suunnittelussa sekä toiminta-alueista päätettäessä. Kunnan tulee myös huolehtia sammutusvesisuunnitelmassa määriteltävistä sammutusveden ottopaikoista luonnonvesilähteisiin.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen nykyinen sammutusvesisuunnitelma on laadittu 2014. Suunnitelman päivittytyö on käynnissä, ja Päijät-Hämeen pelastuslaitos pyytää alueen kunnilta ja vesihuoltolaitoksilta lausuntoa suunnitelmaluonnoksesta.

Kärkölen kunta ja Kärkölen Vesi kiittävät mahdollisuudesta lausua Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen sammutusvesisuunnitelman luonnoksesta. Kunnan ja vesihuoltolaitoksen näkökulmasta suunnitelma sisältää useita tärkeitä ja hyvin perusteltuja tavoitteita ja päivittytyö nähdään erityisen tärkeänä. Luonnoksessa on kuitenkin esitetty myös sellaisia vastuuta ja velvoitteita, jotka eivät vastaa Vesihuoltolain (110/2001) tai kunnan kohtuullisen järjestämisvastuun periaatteita. Alla esitetään kunnan ja vesilaitoksen näkemykset keskeisistä kohdista.

1. Vesihuoltolaitoksen rooli sammutusvesihuollossa

Vesihuoltolaki (110/2001) ei velvoita vesihuoltolaitosta mitoittamaan verkostoaan sammutusvesitarpeen perusteella, vaan talousveden jakelun perusteella. Tämä todetaan myös sammutusvesisuunnitelman luonnoksen kohdassa 7.2. Tästä syystä verkostojen kapasiteetti etenkin haja-asutusalueilla ei voi olla paloteknisiin tarpeisiin mitoitettu. Kärkölen Vesi pitää tärkeänä, että sammutusvesisuunnitelmassa tunnistetaan vesilaitoksen verkostojen talousvesiperusteisuus eikä esitetä velvoitteita, jotka käytännössä tarkoittaisivat verkostorakenteen ylimitoittamista paloteknisiin tarpeisiin.

2. Uusien palovesiasemien ja palopostien mitoitus

Luonnoksessa esitetään, että uusissa kohteissa käytetään 110 mm syöttöliitintä sekä esitetään erilaisia mitoituksia paloposteille sekä palovesiasemille. Nämä vaatimukset ovat paikoin huomattavasti

korkeampia kuin minkään Kärkölän Veden olemassa olevan verkoston rakenne, runkojohtojen koot ja paineolosuhteet mahdollistavat ilman mittavia verkostoinvestointeja. Kärkölän Vesi katsoo, että tuottovaatimukset eivät voi olla vesihuoltolaitokselle velvoittavia silloin, kun ne ylittävät talousvesijärjestelmän normaalit toimintaedellytykset.

3. Vesihuoltolaitoksen huolto- ja tarkastusvastuut

Suunnitelmassa esitetään, että vesihuoltolaitoksen tulee pitää kaikki palopostit ja vesiasemat käyttökelpoisina, mitata ja raportoida uusien vesiasemien tuotot pelastuslaitokselle, varmistaa kaikkien avainten yhteensopivuus sekä ylläpitää erillistä huolto-ohjelmaa. Huoltovastuu verkoston osalta kuuluu vesihuoltolaitokselle. Vesihuoltolaitos vastaa vain omasta verkostostaan ja siihen asennettujen palopostien teknisestä kunnossapidosta siltä osin kuin ne liittyvät vesiverkoston normaaliin käyttöön. Palopostien ja sammutusvesiasemien palotekniset testaukset, toimintakokeet ja kapasiteetin arvioinnit luovat Kärkölän Veden kokoiselle laitokselle huomattavasti lisäkustannuksia. Nämä toimenpiteet liittyvät pelastustoiminnan operatiiviseen toimintavalmiuteen, eikä niiden voida katsoa liittyvän suoraan vesihuoltolain mukaisiin talousvesipalveluihin. Vesihuoltolaitoksella ei ole lakisääteistä velvollisuutta eikä resursseja toteuttaa pelastusteknisiä mittauksia tai varmistaa palokaluston toimivuutta. Kärkölän Vesi pitää perusteltuna ylläpitovastuuta niiltä osin kuin kyse on vesilaitoksen omistamista laitteistoista. Sen sijaan paloteknisen toimivuuden testaus sekä mahdolliset toimintakokeet ja vaatimusten määrittely tulisi olla pelastuslaitoksen tehtävä, sillä ne liittyvät operatiiviseen pelastustoimintaan, eivät vesihuollon lakisääteisiin velvoitteisiin.

Kärkölän kunta ja Kärkölän Vesi pitävät tärkeänä, että sammutusvesijärjestelyitä parannetaan yhteistyössä. Vesihuoltolaistosta ei kuitenkaan voida eikä tule velvoittaa verkostoinvestointeihin, joiden ensisijainen tarkoitus on sammutusvesihuollon parantaminen, ja näin ollen tuottovaatimukset tulee mitoittaa verkoston tekniset ja taloudelliset reunaehdot huomioiden. Luonnoksessa on myös tärkeää erotella kunnan ja vesilaitoksen roolit ja vastuut sekä tavoitetilat. Kuntakohtaisten tilanteiden liittäminen luonnoksen liitteeksi kuntaliiton ohjeen mukaisesti pidetään kannatettavana, jotta kuntien eri lähtötilanteet voidaan huomioida ja tavoitetilat ovat realistiset.

Liitteenä on sammutusvesisuunnitelman luonnos lautakunnalle päätöksenteon tueksi (valmisteluvaihe, ei-julkinen).

Esittelijä	puheenjohtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää antaa lausunnon Päijät-Hämeen sammutusvesisuunnitelmasta selostusosan mukaisesti.
Päätös	Niina Varjo ja Raila Viljamaa jääväsiivät itsensä pykälän käsittelyn ajaksi (palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävi, hallintolaki 28 § kohta 4). Päätettiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

Kunnanhallitus 23.03.2026
61/09.05.01/2026

Valmistelija yhdyskuntatekniikan päällikkö julia.pulkkinen@karkola.fi 044-770 2080

Kunnalle ja vesilaitokselle on saapunut lausuntopyyntö Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta valmistelussa olevan sammutusvesisuunnitelman luonnoksesta. Voimassa oleva sammutusvesisuunnitelma on laadittu vuonna 2014, jonka jälkeen toiminta-alue ja ympäristö on muuttunut ja suunnitelma tulee ajantasaistaa. Lausuntoa pyydetään 10.4.2026 mennessä.

Tekninen lautakunta käsitteli sammutusvesisuunnitelmaluonnosta vesilaitoksen näkökulmasta 17.3.2026 (§ 23) kokouksessaan ja antoi lausuntonaan teknisten palveluiden valmistelevan lausunnon. Sammutusvesisuunnitelman laadintaa sääntelevä pelastuslaki (379/2011) antaa vastuuta sekä kunnalle, että vesilaitokselle sammutusveden toimittamiseen liittyen. Tämän vuoksi on tärkeää lausua sammutusvesisuunnitelmaluonnoksesta tarvittaessa myös kunnan näkökulmasta. Kunta ja vesihuoltolaitos vastaavat omista lakisääteisistä tehtävistään. Kunnalle ei voida siirtää teknisiä tai taloudellisia velvoitteita, joita lainsäädäntö ei määritä sen tehtäviksi.

Kuntien on pelastuslain 30 §:n 2 momentin mukaan huolehdittava alueellaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Tämä tulee huomioida vesihuollon kehittämisen suunnittelussa sekä toiminta-alueista päätettäessä. Kunnan tulee myös huolehtia sammutusvesisuunnitelmassa määriteltävistä sammutusveden ottopaikoista luonnonvesilähteisiin.

Lisäksi pelastuslain 30 §:n 3 momentin mukaan vesilaitos toimittaa sammutusvettä vesijohtoverkostosta sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla pelastuslaitoksen tarpeisiin. Sammutusveden toimittamiseen kuuluu vedenhankinta ja johtaminen vesihuoltolaitoksen verkostoon kuuluviin paloposteihin ja sammutusvesiasemille sekä palopostien ja sammutusvesiasemien kunnossapito ja huolto. Sammutusveden toimittamisesta aiheutuvien kustannusten jakamisen perusteista sovitaan sammutusvesisuunnitelmassa sammutusveden hankinnasta vastaavan kunnan ja sammutusvettä toimittavan vesihuoltolaitoksen kesken.

Liitteenä on sammutusvesisuunnitelmaluonnos kunnanhallitukselle päätöksenteon tueksi (valmisteluvaihe, ei-julkinen).

Esittelijä kunnanjohtaja Eija Liikamaa

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi teknisen lautakunnan antaman lausunnon sekä käy keskustelun sammutusvesisuunnitelman luonnoksesta ja antaa tarvittaessa oman lausuntonsa.

Päätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto